

Posolstvo Svätého Otca Františka na 23. svetový deň chorých 2015

Sapientia cordis

„*Očami som bol pre slepého a nohami pre chromého*“ (Jób 29, 15)

Drahí bratia a sestry,

pri príležitosti 23. svetového dňa chorých, ktorý zaviedol sv. Ján Pavol II., sa obraciam na všetkých vás, ktorí nesiete ťarchu choroby a rôznym spôsobom ste spojení s Kristovým trpiacim telom, a tiež na vás, profesionáli a dobrovoľníci v oblasti zdravotníctva.

Tohoročná téma nás pozýva rozjímať o slovách z *Knihy Jób: Očami som bol pre slepého a nohami pre chromého* (29, 15). Mám v úmysle toto rozjímanie robiť z perspektívy *sapientia cordis*, múdrosti srdca.

1. Takáto „múdrost“ nie je teoretickým, abstraktným poznaním, teda plodom uvažovania. Skôr ju možno opísať tak ako Jakub, ktorý vo svojom liste hovorí, že „*je predovšetkým cudná, potom upokojujúca, skromná, zmierlivá, plná milosrdenstva a dobrého ovocia, nepochybujúca a bez pretvárinky*“ (Jak 3, 17). Ide tu o postoj vliaty Duchom Svätým do mysli a srdca toho, kto sa dokáže otvoriť utrpeniu bratov a spoznať v nich Boží obraz. Osvojme si preto vzývanie žalmu: „*A tak nás nauč rátať naše dni, aby sme našli múdrosť srdca*“ (Ž 90, 12). Plody Svetového dňa chorých možno stručne predstaviť ako súčasť tejto *sapientia cordis*, ktorá je Božím darom.

2. *Múdroťou srdca je slúžiť bližným.* Jóbove slová „*očami som bol pre slepého a nohami pre chromého*“ poukazujú na službu, ktorú tento spravodlivý človek, tešiaci sa istej autorite a zastávajúci čestné miesto medzi starejšími mesta, preukazoval núdznym. Jeho morálna veľkosť sa prejavila v službe chudobnému, ktorý prosil o pomoc, a tiež v starostlivosti o sirotu a vdovu (v. 12 – 13).

Koľkí kresťania svedčia aj dnes – nie slovami, ale svojím životom zakoreneným v opravdivej viere – o tom, že sú „očami pre slepého“ a „nohami pre chromého“! Sú nablízku chorým, ktorí potrebujú stálu opateru, pomoc pri umývaní, obliekaní, jedení. Táto služba, zvlášť ak trvá dlhý čas, sa môže stať únavnou a ťaživou. Je relatívne ľahké slúžiť niekoľko dní, no je

ťažké starať sa o nejakého človeka mesiace či dokonca roky, hoci už nie je schopný ani sa poďakovať. A predsa, aká je to dôležitá cesta posväcovania! V takých chvíľach sa možno zvlášť spoliehať na Pánovu blízkosť a tiež tým možno osobitným spôsobom podporiť poslanie Cirkvi.

3. *Múdrosťou srdca je byť s blížnym.* Čas strávený po boku chorého je svätý čas. Je oslavou Boha, ktorý nás formuje na obraz svojho Syna, ktorý „neprišiel dať sa obsluhovať, ale slúžiť a položiť svoj život ako výkupné za mnohých“ (Mt 20, 28). Ježiš sám povedal: „Ja som medzi vami ako ten, čo obsluhuje“ (Lk 22, 27).

So živou vierou prosme Ducha Svätého, aby nám dal milosť pochopiť hodnotu tohto, často tichého sprevádzania, pri ktorom venujeme svoj čas sestram a bratom, ktorí sa vďaka našej blízkosti a nášmu súcitu cítia viac milovaní a posilnení. Na druhej strane aké veľké klamstvo sa skrýva za istými vyjadreniami, ktoré tak nástoja na „kvalite života“, že ľudí vedú k presvedčeniu, že chorobou vážne postihnuté životy už nie sú hodné žitia!

4. *Múdrosťou srdca je vychádzať zo seba smerom k blížnym.* Náš svet často zabúda na osobitnú hodnotu času stráveného pri lôžku chorého, pretože sme postihnutí náhlením, horúčkovitou činnosťou, produkovaním, a zabúdame na rozmer nezištnej obetavosti, starostlivosti o druhého a zodpovednosti za druhého. V pozadí tohto postoja je často vlažná viera, ktorá zabudla na tieto Pánove slová: „... mne ste [to] urobili“ (Mt 25, 40).

Preto by som ešte raz chcel pripomenúť „absolútnu prioritu ,vychádzania zo seba smerom k bratovi‘ ako jedno z dvoch hlavných prikázaní, na ktorých sú založené všetky morálne normy, a ako jasný znak rozlišovania na púti duchovného rastu – v odpovedi na úplne nezištný dar Boha“ (apoštolská exhortácia *Evangelii gaudium*, 179). Zo samotnej misionárskej povahy Cirkvi vyplýva „účinná láska k blížnemu; súciti, ktorý chápe, pomáha a podporuje“ (*tamže*).

5. *Múdrosťou srdca je byť solidárny s blížnym bez toho, aby sme ho odsudzovali.* Láska potrebuje čas. Čas na liečenie chorých a čas na ich navštevovanie. Čas strávený pri nich, ako to robili Jóbovi priatelia: „Potom si posadali na zem vedľa neho a zostali tak sedem dní a sedem nocí. Nikto ho slovom neoslovil, lebo boli zarazení pohľadom na takú veľkú

bolest'“ (Jób 2, 13). Jóbovi priatelia ho však vnútri skryto odsudzovali: mysleli si, že jeho nešťastie je Božím trestom za nejakú jeho vinu. Pravá láska je však, naopak, spoluúčasťou, ktorá nesúdi a ktorá nechce druhého naprávať; je slobodná od akejkol'vek falošnej pokory, ktorá v hĺbke túži po pochvale a samoľúbo sa teší z vykonaného dobra.

Jóbova skúsenosť nachádza svoju skutočnú odpoveď až v Ježišovom kríži, kde sa uskutočnil najvyšší, absolútne nezištný a milosrdný akt solidarity Boha s nami. A táto odpoveď lásky na drámu ľudskej bolesti, osobitne bolesti nevinného, ostane navždy vtlačená do tela zmŕtvychvstalého Krista, do jeho oslávených rán, ktoré sú pre vieru pohoršením, ale zároveň sú aj potvrdením viery (porov. *homília počas svätorečenia Jána XXIII. a Jána Pavla II.*, 27. apríla 2014).

Aj keď choroba, samota a nemohúcnosť prevládnu nad činorodým životom služby, skúsenosť bolesti sa môže stať privilegovaným miestom na sprostredkovanie milosti a zdrojom na nadobudnutie a posilnenie *sapientia cordis*. Chápeme teda, prečo sa Jób na konci toho, čo zažil, môže obrátiť k Bohu so slovami: „*Dosiaľ som ťa poznal iba z počutia, ale teraz ťa vidím na vlastné oči*“ (42, 5). Aj ľudia ponorení do tajomstva utrpenia a bolesti, ktoré prijímajú vo viere, sa môžu stať živými svedkami viery, ktorá umožňuje objasniť aj utrpenie, hoci ho človek vlastným rozumom nie je schopný pochopiť do hĺbky.

6. Zverujem tento Svetový deň chorých pod materskú ochranu Márie, ktorá do svojho lona prijala a porodila vtelenú Múdrosť, Ježiša Krista, nášho Pána.

Ó, Mária, Sídlo múdrosti, prihováraj sa ako naša Matka za všetkých chorých i za tých, ktorí sa o nich starajú. Daj, aby sme v službe trpiacim bližným a cez vlastnú skúsenosť utrpenia mohli prijať a rozvinúť pravú múdrosť srdca.

K tejto vrúcnej prosbe za vás všetkých pripájam aj svoje apoštolské požehnanie.

Vo Vatikáne 3. decembra 2014, na spomienku sv. Františka Xaverského

František

Z talianskeho originálu *Messaggio del Santo Padre Francesco per la XXIII Giornata Mondiale del Malato 2015* preložila Mária Spišiaková